

Obre al públic el claustre major de la Cartoixa d'Escaladei

La consellera de Cultura, Natàlia Garriga, participa en l'obertura

Imatge de les obres que es duen a terme a Escaladei | Jordi Garcia

El claustre major de la Cartoixa d'Escaladei ha obert, aquest dissabte, al públic un cop finalitzats els treballs de restauració i adequació de l'espai que, entre altres fites, han permès treure a la llum algunes de les cel·les originals, del segle XIII. La nova visita permet conèixer i entendre el que va ser un dels espais més importants de la Cartoixa, tant des d'un punt de vista arquitectònic com simbòlic, al voltant del qual se situava una part de les 30 cel·les construïdes durant el segle XVII.

«Estic molt contenta de ser aquí i de veure de primera mà el resultat de les obres de restauració del claustre major?», ha comentat la consellera de Cultura, Natàlia Garriga, que ha afirmat que «sempre impressiona pensar en tota la història que contenen aquests espais». La consellera ha recordat que el claustre ja restaurat es podrà visitar a partir de demà diumenge, però que la rehabilitació de l'església encara continua. «Animo a tothom a visitar el patrimoni català de tot el país, estiu i hivern, i especialment a gaudir d'aquesta magnífica restauració de la cartoixa d'Escaladei?»

A la visita inaugural d'aquest matí al claustre major ha assistit la consellera Natàlia Garriga acompanyada de Meritxell Martorell, alcaldessa de la Morera del Montsant; Elsa Ibar, directora

general del Patrimoni Cultural; Josep Manuel Rueda, director de l'Agència Catalana del Patrimoni Cultural; Montserrat Mallafrè, directora de banca d'institucions de CaixaBank a Tarragona; Gonçal Marquès, director d'operacions d'INCASOL i membres de l'equip de restauració, arquitectes i arqueòlegs que han dut a terme les obres.

Les obres, impulsades pel Departament de Cultura i la Fundació ?la Caixa? en el marc del programa Patrimoni en Acció de foment de l'ús i el coneixement del patrimoni cultural català, **han tingut una despesa de 407.413 euros**, dels quals l'entitat bancària ha finançat 300.000 euros. Els treballs han estat coordinades per l'Institut Català del Sòl (INCASOL).

Els treballs realitzats, que es van iniciar el maig de 2020, han tingut un doble objectiu: d'una banda, **la restauració, enjardinament i adequació per a la visita** que permetés mostrar la darrera configuració d'aquest espai en els segles XVII-XVIII, just abans de l'exclaustració dels cartoixans. De l'altra, **excavar l'espai i fer visible una de les cel·les del claustre primitiu**, d'un gran valor històric i simbòlic tenint en compte que són els vestigis de les primeres cel·les que els cartoixans van aixecar a la península Ibèrica, on Escaladei va ser la seva primera fundació.

Com ja s'ha destacat, al voltant del claustre major se situava una part de les 30 cel·les construïdes en una gran reforma urbanística que els cartoixans van impulsar al segle XVII.

Els seus corredors permetien als monjos el pas des de les seves cel·les cap als espais comunitaris: l'església, la sala capitular, el refector o les capelles. Al seu pati hi havia el cementiri, on els monjos s'enterraven amb una simple mortalla i sense cap indicació, com a senyal d'humilitat.

És just per sota d'aquest claustre del XVIII que el projecte ha permès localitzar i desenrutar les restes del claustre primitiu, al voltant del qual es van aixecar les 12 cel·les dels primers pares cartoixans que van fundar Escaladei a començament del segle XIII.

Posicionar la Cartoixa d'Escaladei com a element patrimonial identitari del Priorat

Escaladei és la primera cartoixa de la península Ibèrica i alhora una joia del Renaixement català. Porta d'entrada al Priorat, la força del paisatge amb l'imponent Montsant de fons és una perfecta síntesi de patrimoni i natura, de silenci i espiritualitat. La Cartoixa d'Escaladei és l'únic monestir cartoixà accessible al públic a Catalunya. Els elements arquitectònics, en molts casos fets amb la mateixa pedra que la serra del Montsant, semblen voler intercanviar amb aquesta última els seus respectius orígens antròpics i tel·lúrics. La simbiosi entre monument i entorn natural és tan gran que avui se'ns faria difícil contemplar el paisatge d'aquesta part de la serra sense la personalitat que li aporten les restes, ni aquestes sense la singularitat que li confereix aquest context.

Des del 2007, coincidint amb l'impuls de la candidatura Priorat-Montsant-Siurana a Patrimoni Mundial de la UNESCO, el Departament de Cultura va redactar el pla director del monument. Un pla integral, ambiciós i a llarg termini que respon a l'envergadura i complexitat de les actuacions a realitzar, ja que es tracta d'un vastíssim monument de més de tres hectàrees. Entre elles es troben els projectes de restauració, adequació a la visita pública i museïtzació impulsats pel Departament de Cultura i la Fundació ?la Caixa? en el marc del programa Patrimoni en Acció, com l'adequació dels accessos al monument així com l'hort i el mirador de la cel·la C que es van restaurar i obrir al públic el 2017, i les obres de restauració i museïtzació del claustre major que culminen avui.

Actualment, continuen en curs les obres de rehabilitació de l'església i el sagrari del monestir amb l'objectiu de recuperar la morfologia del temple en el segle XVIII. Les obres estan finançades pel Departament de Cultura, el programa de l'1,5% Cultural del Ministeri de Foment i els fons FEDER de la Unió Europea. En el cas de l'església, entre altres intervencions, es preveu la recuperació de la coberta original, l'estabilització del conjunt arquitectònic, la reconstrucció parcial del cimbori i la restauració dels paviments. En el cas del sagrari, es proposa la recuperació funcional de la cúpula

i la reconstrucció parcial del seu interior a partir d'elements arquitectònics i decoratius originals descoberts en el lloc.

Imatge de les obres que es dues a terme a Escaladei Foto: Jordi Garcia

